

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

13 בינואר 2015
כ"ב כסבת תשע"ה

תי"צ 27896-07-13 שבתאי נ', ברכת
גורדון המחודשת" ואח'

(בקשות מס' 7, 8)

לפני כבוד השופטת שושנה אלמגור

המבקש (התובע) אלעד שבתאי

ע"י ב"כ עו"ד עמוס האוזנר ועו"ד אייל אבידן

נגד

1. "ברכת גורדון המחודשת" – חברת מוסדות חינוך, תרבות ושקום

שכונות בתל-אביב, מיסודה של הסוכנות היהודית לא"י

2. עיריית תל-אביב-יפו

ע"י ב"כ עו"ד עדי בוסתן

פסק-דין

בעקבות: הודעה לבית המשפט מטעם המבקש לשם הסתלקות מיום: 01.12.14

בקשה להסתלק מבקשה לאישור תובענה ייצוגית, לפי סעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו–2006.

ברכת השחייה, גורדון' שלחוף ימה של העיר תל-אביב מצויה בבעלותה של משיבה 2, ומשיבה 1 מפעילה ומנהלת את הברכה ואת חדרי הכושר שבשטחה. המבקש הצביע על תופעה שפשתה במקום: המבקרים בחצרי הברכה, לגרסתו, מעשנים סיגריות והמשיבות אינן עושות די כדי למנוע זאת בעדם. בכך אין הן ממלאות אחר החובה המוטלת עליהן בחוק למניעת העישון במקומות ציבוריים והחשיפה לעישון, התשמ"ג–1983 (להלן: החוק). על-פי התצהיר שתמך בבקשת האישור, המבקש, כמי שמנוי על שירותי הברכה וחדר הכושר, נתקל לא פעם במעשנים בשטח הברכה. באחת הפעמים פנה בנושא לאחראי המשמרת. הוא נענה כי בשבתות נהוג להקפיד פחות על אכיפת החוק והוצע לו לבקש בעצמו מהמעשנות לחדול. גם בהזדמנויות אחרות קיבל תשובות שלא השביעו את רצונו. המבקש לא התעצל וצילם נופשים בברכה מעשנים כשהם ישובים על כיסאות הנוח, ולא בהיחבא, וכן שולחנות שבתוכם שקערוריות כעין מאפרות אשר הונחו בהן בדלי סיגריות.

בתשובתן פירטו המשיבות כי הציבו שלטים ברחבי הברכה המבהירים כי העישון אסור וכן הועידו כוח אדם לאכיפת ההוראה: שני מאבטחים המוצבים בכניסה למקום ושני מפעילים שאחד מהם לכל הפחות נמצא בשטח הברכה. המשיבות הדגישו כי בסופי השבוע הברכה דווקא מתוגברת בצמד אנשי אבטחה נוסף ובשני שוטרים בשכר. לתשובה צורף תצהירו של אחד השוטרים. הלה הצהיר כי בתחילת כל משמרת מחדד נציג של המקום באוזני השוטרים כי נאסרים העישון ושתיית אלכוהול בסביבת הברכה וחדר הכושר. בשל שטחה הגדול של הברכה, אליבא דמשיבות, בלתי אפשרי לאכוף את החוק בכל רגע נתון ובכל אתר ואתר. על-כן, לגישתן, הן מקפידות לקיים את הוראות החוק כדבעי. כמורכן העלו המשיבות את הטענה כי הצו המחיל את האיסור הגורף לעשן שבחוק על תחומי הברכה פורסם רק בחודש יולי 2012, כך שהחוק אינו חל עליה מאז יולי 2009 כטענת המבקש.

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

13 בינואר 2015
כ"ב בטבת תשע"ה

ת"צ 13-07-27896 שבתאי נ', ברכת
גורדון המחודשת" ואח'

בתיק התקיים קדם-משפט פעמיים. את הישיבה השנייה, שנערכה ביום 06.07.14, פתח בא-הכוח המייצג בהכרזה כי דומה בעיניו ש,,בחודש האחרון" המשיבות מתאמצות לצמצם את תופעת העישון. אגב כך הציג תצלום של שלט שהוצב באותם ימים בכניסה לברכה ולפיו ,,בימים אלה" נעשות פעולות אכיפה למיגורה (נעמי 5 לפרוטוקול, שורות 10-12). בטרם יתקדם הטיפול בתובענה ביקש לחכות במהלך חודשי הקיץ כדי להיווכח שאמנם החוק נאכף הלכה למעשה. נעתרתי לבקשה, אשר נראתה לי ראויה, והחלטתי לדחות את הדיון עד לאחר עונת הרחצה.

והרי בקשת ההסתלקות, אשר הונחה לפניי ללא צורך בדיון הנדחה. אל הבקשה צורף תצהירו של המבקש, אשר הצהיר שם כי לאחר שהוגשה הבקשה לאישור התובענה הייצוגית נקטו המשיבות פעולות לזיעור תופעת העישון. לבקשה צירף את תצלום השלט שנתלה בכניסה לברכה, שזה נוסחו המלא:

מנויים ואורחים יקרים!

בימים אלה נערכות פעולות אכיפה רבות בנושא העישון בבריכת גורדון, עליידי מחלקת הפיקוח של עיריית תל אביב-יפו.

אנו שוב מזכירים:

אסור לעשן בכל שטח הבריכות!

אנא הקפידו למלא אחר החוק ועליידי כך למנוע קנסות ועוגמת נפש!

בברכה,

הנהלת בריכת גורדון

(ההדגשה במקור)

המבקש הוסיף כי פעולות השיטור נעשו תכופות יותר והתוצאה ניכרת לעין: מי שמבקש לעשן יוצא מחוץ לחצרי הברכה והאוויר בתחומה נקי מעשן סיגריות. לכן הוא סבור כי שוב אין צורך בניהול ההליך, והוא אינו עומד על קבלת גמולו אך מבקש לפסוק לפרקליטיו שכר טרחה תמורת העבודה שהשקיעו בתיק, אשר הביאה לשיפור המצב.

המשיבות אינן מגלות התנגדות לבקשה אלא ככל שהיא נוגעת לשכר טרחתו של עורך-הדין, ואף תובעות לפסוק הוצאות לטובתן. לשיטתן, העובדות המשמשות מסד לבקשת האישור יצרו תשתית קיטה לנפול לעומת הראיות שהציגו הן לפעולות שעשו למניעת העישון בגבולות הברכה. כן הן מבקשות לחדד שנית את הפער בין התקופה שבה חל החוק על הברכה ובין התקופה הנדונה בכתב התביעה ובבקשה לאישור התובענה. המשיבות טוענות גם כי השלט – הנוסף – שנתלה אחרי שהוגשה הבקשה לא היה אלא מודעה קטנה וזמנית אשר הוסרה בינתיים. בפעולות השיטור הקבועות לא חל שינוי; היעלמותו של העישון משטח הברכה נובעת מהטמעת החוק בקרב הציבור

בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

13 בינואר 2015
כ"ב בטבת תשע"ה

ת"צ 27896-07-13 שבתאי נ', ברכת
גורדון המחודשת" ואח'

ולא מאכיפה מוגברת. המשיבות מסכמות כי עניין לנו בתביעת סרק שהייתה מתיירתת אילו הקדים לה המבקש פנייה אליהן.

אין בידי לקבל את טענות המשיבות. לא זו בלבד שהעובדות אשר הציג המבקש בבקשת האישור לא נסתרו, אלא שהמשיבות ביכרו שלא לספח לתשובתן תצהיר של אחראי המשמרת שאליו פנה פעמיים – הראשונה בחודש אפריל והשנייה במאי 2013 – ושלא שעה כלל לבקשתו. אילו היה ממש בגרסת המשיבות שלפיה עשו כל אשר לאלידן כדי למנוע את העישון בחצרי הברכה, היה אותו אחראי מתלווה אל המבקש ודורש מהמעשנים לכבות את הסיגריות או לצאת החוצה, או רחמנא ליצלן מזעיק שוטר או עובד אחר שיעשה זאת במקומו. תיאורו של המבקש יוצר את הרושם כי העובדים מטעם המשיבות הפגינו אדישות כלפי המעשנים או ביכרו להימנע, מסיבות השמורות עמם, מעימות אתם. בהקשר זה אטעים כי מקובלת עליו טענת המבקש שיש לדחות את הטענה כי חיסול העישון הוא למעלה מכוחותיו של איש במקום כמו ברכת גורדון. אכן תופעה זו הועלמה במקומות ציבוריים גדולים שבעתיים, הן בשטחם הן במספר הפוקדים אותם: לא רק אצטדיונים, כי אם גם בתי חולים, היכלות תרבות כגון תאטראות ובתי קולנוע, והרשימה עוד ארוכה. השאלה היא עד כמה האכיפה נמרצת, וכאשר הצהיר המבקש הא ראייה – כיום נדיר לראות מעשנים בשטחי הברכה. בתצהיר שתמך בתשובת המשיבות לבקשת ההסתלקות אמר מנהל הברכה ש, שיטות הפיקוח" לא השתנתה ו, נוהלי העבודה", שריירים וקיימים" ו, נותרו בעינם" (סעיף 5). מה שלא הבהיר הוא אם נוסף כוח שיטור ואם הנהלים הוצאו מן הכוח אל הפועל במידה מוגברת של נחישות, שמוא ביצועם מוקפד יותר.

אשר-עליכן נחה דעתי כי השינוי המבורך שחל בברכה, אשר תופעת העישון בה צומצמה מאוד אם לא מוגרה כליל, הגיע על כנפי בקשת האישור. על כך מגיעים גמול ושכר טרחה למבקש ולבאי-כוחו, ומאחר שהמבקש ניאות לוותר על גמולו אני מחייבת את המשיבות לשלם לפרקליטים המייצגים הוצאות וכן שכר טרחה בסך 35,000 ש"ח, בצירוף מס ערך מוסף. הסכום ישולם בתוך 14 יום מהיום. כאן המקום להוסיף כי עמידתן של המשיבות על כך שלא תיפסקנה הוצאות למבקש הייתה מיותרת והכבירה בעצמה את ההוצאות, ועל כך יש להצר. תביעתו האישית של המבקש נדחית בזה. למען לא יכבד נטל ההוצאות שעל קופת הציבור, ולפי שפסק-דין זה אינו מעשה בית דין מבחינת מאן דהוא, אני פוטרת את הצדדים מחובתם לפרסמו ברבים.

ניתן בלשכתי היום, כ"ב טבת תשע"ה (13 בינואר 2015).

המזכירות תשגר פסק-הדין לצדדים. באי-כוח המבקש ישלחו בתוך 14 יום מהיום עותקים למנהל בתי המשפט וליועץ המשפטי לממשלה.

שושנה אלמגור, שופטת